Vrijdag 11 September 1942 DAGBLAD 59ste Jaargang, No. 3699

AMIGOE DI CURACAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm. Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Bliksemaanval van Britten op heel Madagascar.

VOORNAAMSTE PLAATSEN REEDS BEZET.

Düsseldorf werd door de Raf geteisterd.

Speciale bijeenkomst van Britse Cabinet.

Hitler beveelt verovering van Stalingrad.

BRITSE VERKLARING OVER MADAGASCAR.

Wie niet horen wil, moet voelen.

De Britse Regering gaf de volgende verklaring uit:

„Na de bezetting van Diégo Suarez had Zijner Britse Majesteits Regering gehoopt, dat de Gouverneur-Generaal van Madagascar het Britse Commando zou toestaan zulke stappen te nemen als nodig geacht zouden worden om den asstrijdkrachten plaatsen en faciliteiten elders op het eiland te ontzeggen.

De houding van de Vichy-Regering, welker aanwijzingen de Gouverneur-Generaal volgt, heeft echter duidelijk gemaakt, dat de nodige vereisten niet konden worden verkregen op vreedzame wijze. Men was daarom met tegenzin gedwongen verdere militaire operaties te ondernemen. Overeenkomstig met de beslissing van Zijner Britse Majesteits Regering zijn de operaties op Madagascar hedenmorgen [Donderdag] vroeg begonnen. Zij hebben bevredigende voortgang.

Zodra een vriendschappelijk bestuur gevestigd is en het eiland in een volledige samenwerking met de Verenigde Landen wil treden en alzo bijdragen tot de bevrijding van Frankrijk, zal Zijner Britse Majesteits Regering aan Madagascar alle economische en financiële overwegingen toekennen, gelijk die zijn toegekend aan de gebieden, welke zich bij de Verenigde Landen hebben gevoegd.

Dit zal omvatten een spoedige heropening van de handel met de Verenigde Landen en een garantie van Zijner Majesteits Regering om de salarissen en pensioenen aan alle burgers en militaire werknemers in Madagascar te betalen, die voortgaan te dienen onder het nieuwe bestuur. Zijner Majesteits Regering heeft geen territoriale verlangens ten opzichte van Madagascar. Madagascar blijft Frans" (Londen, (AP) 10.9).

DE V.S. EN DE STRIJD OP MADAGASCAR.

Aldus luidt de text van de verklaring, welke werd uitgegeven door het Noordamerikaanse State Department betreffende verdere militaire operaties op Madagascar: „De Regering van de Verenigde Staten is door de Regering van het Verenigde Koninkrijk ervan op de hoogte gesteld, dat de verwikkelingen op Madagascar, behoudens de bezetting van Diégo Suarez, geen voldoende voorzorgsmaatregelen tegen indringing van de As in andere delen van het eiland, tot resultaat hebben gehad.

Onder deze omstandigheden heeft de Britse Regering met goedkeuring der Noordamerikaanse Regering het noodzakelijk geacht in dat gebied verdere militaire operaties te ondernemen. De Regering van de Verenigde Staten is zich ervan bewust, dat het militair belang moet overheersen teneinde dat doel te bereiken. Een indringing of een bezetting door de As-machten van enig deel van Madagascar zou een definitief en ernstig gevaar doen ontstaan voor de Verenigde Landen. Een volkomen militaire bezetting van het eiland door de Britse strijdkrachten zal daarom niet slechts bijdragen tot het succesrijk beleid des oorlogs tegen de As-mogendheden, doch zal ook in het belang der Verenigde Landen zijn.

Gelijk werd vastgesteld in de verklaring van het State Department van 4 Mei 1942, zijn de Regeringen van de Verenigde Staten en van het Verenigde Koninkrijk het met elkaar eens, dat Madagascar na de oorlog aan Frankrijk zal worden teruggegeven of op elke tijd, wanneer het bezit van het eiland niet langer van belang is voor de gezamenlijke zaak van de Geallieerde Landen" Washington, (AP) 10.9).

GROTE BRITSE AANVAL OP MADAGASCAR.

De Duitse radio zond een bericht van Vichy uit waarin werd verklaard: „Grote Britse strijdkrachten hebben verschillende havens op Madagascar op Donderdagmorgen aangevallen nadat een landingspoging van strijdkrachten van De Gaulle op 8 September faalde".

De Duitse radio zeide: „Britse troepen beschermd door vlooteenheden en luchtformaties, zijn op verschillende plaatsen van Madagascar geland".

In een andere radio-uitzending zeide Berlijn, dat volgens bekendmaking van Vichy om 18 uur Donderdag: „Britse strijdkrachten een aanval op grote schaal hebben ondernomen op de gehele Westelijke kust van Madagascar. De strijd is nog in voortgang" (New York, (AP) 10.9).

De radio van Vichy deelde mede, dat een „grote" Britse vloot tegelijkertijd Majunga, een grote haven aan de Westkust van Madagascar, Ambanja, dat ongeveer 190 kilometer ten Zuiden van Diégo Suarez ligt, en Morondava op ongeveer 190 kilometer ten Zuiden van Diégo Suarez ligt, en Morondava op ongeveer 525 kilometer ten Zuiden van Majunga, heeft aangevallen (Londen, (AP) 10.9).

Officieel werd in Vichy bekend gemaakt, dat een algemene Britse aanval op Madagascar begonnen is met een Vrije Franse landingspoging op 8 September ten Noorden van Majunga, welke de voornaamste haven van Madagascar is.

Gemeld wordt, dat de Britse marine en de Royal Airforce heden een algemeen offensief geopend hebben op de havens Majunga en Morondava met 18 oorlogsschepen. Deze slingerden granaten in de haven van Majunga, terwijl vliegtuigen de Franse troepenconcentraties zover als 255 kilometer in het binnenland bombardeerden en beschoten.

Het offensief begon heden bij het aanbreken van de dag en een felle beschieting heeft thans nog voortgang als klaarblijkelijke voorbereiding voor een algemene landing. De Fransen zeiden, dat de Britten te Majunga „op zijn minst even machtige middelen te hunner beschikking hebben als die zij gebruikten te Diégo Suarez".

De omvang van de vloten bij de twee andere havens werd niet verstrekt. De belangstelling is geconcentreerd te Majunga met toegang tot Tamanarive, de hoofdstad van Madagascar. Het was op 15 kilometer ten Noorden van Majunga, dat de Degaullisten op Dinsdag poogden te landen. Het communiqué zeide, dat „alle Fransen deze niet te rechtvaardigen agressie veroordelen" doch gaf toe, dat de verdedigers vechten in „ongelijke omstandigheden".

Een geslaagde landing te Majunga zou aan de Britten en Vrije Fransen niet alleen de grootste en centraal gelegen haven van het eiland geven, doch ook de hoofdspoorlijn naar het binnenland waarvan zij tot nu toe volledig waren afgesneden sedert Diégo Suarez werd geïsoleerd van de Malgasyverkeersweg en het spoorwegnet.

De kleinere haven Ambanja, welke ook wordt aangevallen, ligt verder dan de Britse bezettingsspheer op een afstand van 190 kilometer van Diégo Suarez. Deze haven beheerst de enige verbinding over land met de rest van het eiland: een stoffige weg, die slechts bruikbaar is voordat het regenseizoen begint in November (Vichy, (AP) 10.9).

MEDEDELINGEN VAN PREMIER CHURCHILL.

Premier Winston Spencer Churchill maakte in het Britse Lagerhuis bekend, dat drie plaatsen aan de kust van Madagascar genomen zijn in operaties, die gistermorgen geopend werden. Deze plaatsen zouden zonder veel weerstand genomen zijn.

Churchill zeide: „De operatie waaraan alle drie diensten samenwerkten werd precies volgens het plan uitgevoerd." Hij zeide, dat Britse, Zuidafrikaanse en Oost-Afrikaanse troepen en de Zuid-Afrikaanse luchtmacht deelnamen aan de operaties. Hij verklaarde, dat de verliezen licht zijn. Churchill opende met de bekendmaking, dat de Regering „onlangs besloot de operaties op Madagascar te hervatten om de sleutelposities te nemen, van waaruit vijandelijke duikboten zouden kunnen opereren. Majunga, Morondava en Nosi Bé werden in de vroege uren van gistermorgen aangevallen en met weinig weerstand en lichte verliezen veroverd. De stad Majunga gaf zich in de loop van de dag over en de operaties tegen Morondava en Nosi Bé werden ook met succes voltooid."

Churchill verstrekte geen verdere gegevens omtrent de operaties op Madagascar en het Huis ging over tot de debatten betreffende Brits Indië (Londen, (AP) 11.9).

Het nieuws van vandaag.

De Britten hebben een nieuw offensief geopend om het bestuur der Vichy-Fransen op Madagascar te verwijderen en alzo het gebruik van het gehele eiland aan de as te ontzeggen. Tot nu toe was slechts de haven Diégo Suarez bezet, doch men vernam, dat Japanse vliegtuigen toestemming kregen om het Zuidelijk deel van het eiland te verkennen, terwijl het enkele malen voorgekomen is, dat deze vliegtuigen verschenen boven Durban en andere steden in Zuid-Afrika. Ook opereerden Japanse duikboten in het Kanaal van Mozambique en werden zij in geheime havens voorzien van voorraden voor aanvallen op de Geallieerde scheepvaart.

Een combinatie van de vloot, het leger en de luchtmacht is thans bezig hieraan een eind te maken en reeds werden volgens bekendmaking van Premier Churchill en ook van Vichy de voornaamste havens bezet. De aanval, welke gistermorgen begon, geschiedde zó snel, dat de Britse troepen reeds de hoofdstad Tananarive niet ver van de Oostkust naderen van Majunga uit aan de Westkust (blz. 1).

In de nacht zette de Royal Airforce het luchtoffensief op West-Duitsland voort. Het moet een reusachtige aanval geweest zijn, waarvan Düsseldorf het meest geleden heeft. 31 Britse vliegtuigen keerden niet terug (blz. 3).

Uit verschillende hoofdsteden kwamen tevens berichten binnendruppelen van de aanvallen, die de Russische luchtmacht in de voorgaande nacht op Duitsland en Hongarije heeft ondernomen. Onder de objecten behoorden ook Berlijn en Koenigsburg (blz. 1).

Clark Lee, de AP-correspondent, die de strijd in de Philippijnen meemaakte, volgt thans de Noordamerikaanse vloot op haar tochten. In een telegram, gedateerd 24 Augustus, seint hij hoe de Noordamerikaanse strijdkrachten een grote overwinning behaalden op de Japanners rond de Salomonseilanden. Klaarblijkelijk hadden toen de Japanners gepoogd de Salomonseilanden terug te nemen. Het was tenminste een krachtige vloot waarmede zij aanvielen, met vliegdekschepen, slagschepen en kruisers. Een groot Japans slagschip en een zware kruiser werden dan ook beschadigd. 97 Japanners werden uit de lucht gehaald. 8 Noordamerikaanse vliegers gingen verloren.

De Russen verdedigen zich nog verwoed tegen de Duitse aanvallen. Berlijn beweert heden dat de Don ten Zuiden van Stalingrad bereikt is.

Hitler gaf opdracht de stad van Stalin ten koste van alles te nemen. Of men hierin zal slagen? (blz. 3).

ACHT NEDERLANDERS DOODGESCHOTEN.

„De Tijd" van 2 September deelt mede, dat het Duitse Obergericht te Utrecht het doodvonnis heeft uitgesproken over de volgende acht Nederlanders:

F. A. Colder — metaalarbeider — 38 jaar.
W. E. T. Valentin — loodgieter — 47 jaar.
K. den Braven — metaalarbeider — 24 jaar.
G. Schuurman — spoorwegarbeider — 25 jaar.
G. Greefkes — schilder — 27 jaar.
J. Roodenburg — bakker — 23 jaar.
P. D. Verstraeten — beeldhouwer — 33 jaar (allen uit Amsterdam).
M. van der Steen — metaalarbeider — 21 jaar (uit Utrecht).

Natuurlijk beweerde de Duitse rechter, dat deze patriotten „communisten" zijn. Deze acht hadden tien nummers van een ondergronds pamflet „De Waarheid" gestencild en verspreid alsmede duizenden anti-Duitse strooibiljetten. De rechtbank verklaarde: „Verdachten deden erger dan met wapenen vechten".

NIEUWE EISEN VAN HITLER?

De Britse Pers Associatie zeide, dat Adolf Hitler zijn eisen hernieuwd heeft voor de heerschappij over de Franse Vloot sedert de Geallieerde overval van Dieppe. Hitler wil hiermede zijn Europese kustverdediging versterken. De Pers Vereniging zeide, dat volgens sommige berichten Hitler zijn eisen hernieuwd heeft in een persoonlijke boodschap aan Maarschalk Henri Philippe Pétain en dat de Führer zo verlangend was om nadruk op zijn argumenten te leggen, dat hij „bereid was Pétain persoonlijk te ontmoeten." Ook werd gezegd, dat de nazies opnieuw druk oefenen op Vichy om Erwin Rommel in Noord-Afrika van voedsel voor zijn troepen te voorzien uit de voorraden in de Franse koloniën. In ruil daarvoor zou Hitler volgens de Pers-vereniging hebben aangeboden om nog meer Franse oorlogsgevangenen vrij te laten en het toezicht op Bordeaux aan de Atlantische Oceaan in het Zuiden van Frankrijk over te dragen aan Vichy (Londen, (AP) 10.9).

DE AANVAL DER RUSSISCHE TOESTELLEN.

Alweer tot aan Budapest.

Wes Gallagher seint uit Londen:

De Duitsers gaven toe, dat Russische vliegtuigen in de nacht wederom doordrongen in de omstreken van Berlijn en Budapest, de Hongaarse hoofdstad, voor de tweede maal binnen een week in aanvallen, die een alarmtoestand verwekten over grote gebieden, welke door de nazies bezet zijn. Na een periode van verwarring bij de as, gedurende welke de aanvallers eerst werden geïdentificeerd als Russische dan als Engelse en tenslotte definitief als Russische werden genoemd, gaven de Duitsers toe, dat Sovjet-bommenwerpers het hart van Berlijn ook dicht naderden.

Het DNB zeide, dat de Russen „vlogen over de voorsteden van groter Berlijn in de afgelopen nacht". Hieraan werd toegevoegd: „Zij wierpen geen bommen in het centrum van de stad". Hiermede zou men klaarblijkelijk willen zeggen, dat de aanvallen waren geconcentreerd op de veilig vermeende Duitse industrieën aan de rand van de hoofdstad, ver van de trefbare gebieden in het Rijnland en de Royal Airforce.

Het Duitse Hoofdcommando onthield zich van gedetailleerde verslagen van de enigszins geheimzinnige Russische vluchten van de laatste nachten en bestempelde de aanvallen op Oost-Duitsland als „ondoeltreffende stoornis-aanvallen".

Het Hoofdcommando vertelde van enige schade, welke door brandbommen werd veroorzaakt van Britse vliegtuigen, die gisteren bij daglicht het Westen van Duitsland aanvielen en wederom in de afgelopen nacht toen de Royal Airforce betrekkelijk non-actief bleef. Het Hongaarse communiqué zeide, dat de Russische aanval van de afgelopen nacht op Budapost enkele doden en gewonden tot resultaat had, doch dat de schade in de hoofdstad en elders gering was en hoofdzakelijk beperkt tot woonhuizen (Londen, (AP) 10.9).

Reiziger uit Spanje vertelt

Spaanse Bevolking is grotendeels anti-Duits.

De Falange en de beweging der Koningsgezinden.

Op Curaçao bevindt zich thans iemand, die pas uit Spanje aangekomen is, zich reeds vóór de Spaanse burgeroorlog op Spaans gebied bevond en dientengevolge goed op de hoogte is van Spanje en de toestanden die er heersen. Het is ons onmogelijk zijn naam te noemen omdat de Spaanse of Duitse persdienst dit artikel in handen zou kunnen krijgen en daardoor zijn vrienden in Spanje in het gedrang zouden kunnen worden gebracht of zijn bezittingen in beslag zouden kunnen worden genomen. Wij noemen hem daarom Mijnheer X. Dezer dagen hadden wij een onderhoud met dezen Heer wien wij vroegen in verband met de plotselinge Regeringsverandering in Spanje ons het een en ander mede te delen over de toestand in dat land.

De Duitse invasie.

De voorgeschiedenis, die Mijnheer X vertelde, kunnen wij om bovengenoemde redenen ook niet ter kennis van onze lezers brengen. Een feit is, dat de Heer X zich op 13 Mei 1940 in Parijs bevond op reis naar Nederland om een poging te doen er te redden wat nog te redden viel. De Nederlandse Legatie in Parijs ried het voortzetten van de reis echter af, zodat onze zegsman zich maar ter beschikking stelde van de Legatie. Op het Gare du Nord hielp de Heer X toen de stroom van vluchtelingen verwerken, die uit Nederland, België, Luxemburg en Noord-Frankrijk kwam. Doch gelijk zovelen zag hij zich tenslotte ook gedwongen naar het Zuiden af te zakken tot hij tenslotte één dag vóór de Duitsers de Spaanse grens overstak bij Irun. Op het laatste ogenblik had hij zijn papieren nog in orde kunnen krijgen, hoewel hij reeds een maand geleden een zogenaamde „sortie" had aangevraagd. De Franse bureaucratie scheen zich echter niet veel te bekommeren om de duizenden mensen, die hun papieren in orde wensten te brengen en volgens onzen zegsman werkte men merkbaar zonder extrapersoneel, niettegenstaande de critieke toestand. Bij het oversteken van de Spaanse grens bleek, dat de Nederlanders niet al te goed stonden aangeschreven en velen ervan verdacht werden deel uit te maken van de Duitse vijfde colonne.

De Heer X kwam in Madrid en maakte vervolgens nog een vliegreis, (waarnaar toe moeten wij ten behoeve van hem verzwijgen).

Spanje is anti-Duits.

Zo kwam het gesprek op Spanje en de eerste vraag van den Amigoe-man was natuurlijk, hoe de houding van de Spaanse bevolking is, hoe men staat tegenover Duitsland?

„De bevolking is zeer zeker niet Duits gezind", zeide onze zegsman. „Ik zou bijna zeggen anti-Duits, voor ongeveer 95%".

— En hoe is de houding tegenover de Engelsen?

„De houding tegenover de Engelsen is vrij lauw".

De ontwikkeling van de toestand.

„Spanje doet natuurlijk zijn best om een wereldmacht te worden", vervolgde de Heer X vlot. „De Spanjaarden zien graag dat hun land een belangrijke plaats in de gemeenschap van landen ga innemen.

Ik zal u daarom maar direct vertellen hoe de situatie zich ontwikkeld heeft.

Toen Franco de revolutie begon, was een groot deel van het volk analphabetisch en dus rijp voor communisme. De toestand was toen zorgelijk op elk soort gebied en aangezien er werkloosheid heerste en er dikwijls 3 of 4 maal stakingen per dag voorkwamen in een stad, sloot men zich spoedig aan bij de partij, die mooie voorspiegelingen kon maken.

De Falange-partij stond toen nog in de kinderschoenen en was een nabootsing van de fascistische organisaties in het buitenland. De Requeté of partij der Carlisten stond toen tegenover de Falange. En tenslotte was daar nog de Frente Popular of de partij van de toenmalige Regering.

De Falange was toen anti-religieus. De Requeté, de Koningsgezinden, was zeer sterk religieus en de Frente Popular was a-religieus. Toen Franco, die niets anders dan een militair — en een goed militair — was, de revolutie begon, deed de Requeté aan zijn zijde mede. Franco is er toen in geslaagd de Falange met de Requeté samen te smelten, de twee partijen dus, die practisch tegenover elkander stonden. Hiermede heeft Franco tevens de Falange gedwongen de Katholieke principes te aanvaarden, zodat tot nu toe op alle godsdienstige feesten de Falange de Kerk bezoekt in vol wapenornaat. De revolutie is voldoende bekend, zodat ik daar niets over behoef te vertellen.

De Falange.

Toen de Falange eenmaal vaste grond onder de voeten kreeg verlangde zij giften van de gehele bevolking om haar sociaal werk te kunnen beginnen. Zowel directe als indirecte belastingen moesten helpen om verbeteringen te brengen op sociaal gebied. Franco moest de Falange min of meer wel accepteren omdat hij hulp van Duitsland aangenomen had. Ontegenzeggelijk moet gezegd worden, dat sociale maatregelen door de Falange zijn ingesteld, welke zonder twijfel goed zijn voor het land. Het vroegere Spanje kon als democratisch land den mensen geen verplichtingen opleggen, of niet in die mate zoals de Falange het nu kon doen.

Ramon Serrano Suñer, de zwager van Francisco Franco, stelde zich aan het hoofd van de Falange, welke partij thans de baas is in Spanje. Suñer werd tevens Minister van Buitenlandse Zaken, zodat hij grote invloed kon doen gelden wat hij als vriend van Duitsland ook gedaan heeft."

De Regeringsverandering.

— Wat is uw opinie van de Regeringsverandering van kort geleden, waarbij Suñer verwijderd is?

„Ja, ik heb daarvan het een en ander in de krant gelezen en in het begin wist ik niet wat ik ervan zou denken. **Ik ben echter gaan nadenken en heb de indruk gekregen, dat Spanje zich op één of andere wijze wil losmaken van de As.**

De verandering is misschien voor een groot gedeelte ook toe te schrijven aan de heersende politiek in Zuid- en Midden-Amerika. De politiek van deze staten, die zeker niet anti-Spaans zijn, maar absoluut anti-Falange, zou op deze verandering invloed kunnen hebben. Door de verandering zou men misschien nauwere banden met de Latijns-Amerikaanse landen willen aanknopen. De hele verandering zou ook opzettelijk kunnen zijn om den Latijns-Amerikaansen Landen een zekere mate van sympathie bij te bren-

gen, waardoor zij zich vriendelijker zouden gedragen ten opzichte van de asmogendheden."

De Hispanidad in Zuid Amerika.

„U zult misschien gehoord hebben van de beweging der Hispanidad in de Zuid- en Midden-Amerikaanse Landen. Nu, ik kan u zeggen, dat het hoofdkantoor van de Hispanidad zich in Berlijn bevindt. De Hispanidad werd ondergebracht bij de Ambassadeurs en Gezanten in de Latijns Amerikaanse Republieken. Goede families in deze landen stellen natuurlijk prijs op het onderhouden van contact met Gezanten en diplomaten. Hierdoor bestond er een grote mogelijkheid voor de Spaanse Vertegenwoordigers om Spaanse propaganda te maken.

Spanje wordt in de Amerikaanse Republieken nog steeds beschouwd als het land, waaruit de cultuur van deze staten voortkomt en de Spanjaarden trekken hieruit hun voordeel."

De Falange niet erg gelust.

„In Spanje heeft men niet veel op met de Falange. Iedereen is in naam lid van de partij, zoals in Duitsland iedereen lid van de nazie-partij is. Het verschil met Duitsland is echter dit, dat de Duitsers uit principe nazie zijn. De Spanjaarden echter zijn verplicht om aan de beweging mee te doen als zij ten minste nog een behoorlijk bestaan willen hebben. De Falange heeft het daarom op haar geweten, dat vele intellectuelen en vooral geleerden het land verlaten hebben. Dit zijn voornamelijk mensen, die onder vrije omstandigheden willen werken en niet binnen de grenzen van een politiek dogma willen blijven.

Het leger heeft — maar ik geloof — ook geen Falange-sympathieën en ik kan bijna zeggen, dat er een soort tweespalt is. Het is echter altijd zo, dat het leger doet wat de machthebbers het opdragen."

Weinig brood, weinig vlees, weinig olie in het Spanje van heden.

— Hoe zijn de omstandigheden thans in Spanje?

„Wel, de leuze van Franco is zoiets als „Brood, rechtvaardigheid enzovoorts". Het is echter duidelijk, dat deze beloften niet alle bewaarheid worden en de Spaanse Regering geeft natuurlijk aan de wereldoorlog van thans de schuld voor het in gebreke blijven. Hierin zit een grond van waarheid.

In Spanje bestond in Juli — toen ik er nog was — **een brooddistributie en het rantsoen was niet veel. Ook olijfolie wordt gedistribueerd en dat nog wel in een land, dat hiervan behoorde over te vloeien.** Spanje exporteert echter te veel olie en het volk krijgt te weinig om in de behoeften te voorzien.

Wat men krijgt, is dan nog niet eens van de beste qualiteit.

Er is heel weinig vlees in Spanje. **Practisch alle dagen zijn vleesloze dagen.** Vis is erg duur. Er komt tegenwoordig wat gedroogde vis van de Canarische eilanden en deze brengt een geweldige prijs op.

Een aardig verhaaltje, dat de ronde doet, is, dat er in Spanje bier gebrouwen wordt voor Engeland. Engeland stelt hiervoor de grondstoffen ter beschikking en Spanje mag zelf een gedeelte van het bier houden. Inderdaad was er in Juli steeds bier te krijgen.

Berichten in de Spaanse kranten zijn uitsluitend berichten van de Duitse persdienst. Men kan hier niet spreken van voorlichting, die Duits „getint" is, doch men moet spreken van „zuiver Duitse voorlichting". Daarom luistert iedereen naar Engelse en Amerikaanse radio's. De berichten worden op straat even snel als de krant verspreid, zo niet sneller.

Er komt geen Zuid- of Middelamerikaanse krant in Spanje, behalve misschien een of ander Argentijns modeblad. Dat bewijst wel, dat men doodsbenauwd is het volk anders dan op Duitse wijze voor te lichten. De laatste maand waren er geen Engelse bladen meer in Madrid te kopen."

Spanje in de eerste plaats Katholiek.

„Spanje is in de eerste plaats Katholiek", ging de Heer X verder. „Heel arme mensen, de analphabetische loonarbeiders, die staan misschien nog sympathiek tegenover het communisme. Dit komt natuurlijk door propagandistische voorspiegelingen en uit de aard der zaak.

Een afdeling van de Carlisten, die zich niet bij de Falange wilde aansluiten, voert nog steeds een campagne om een Koning terug te krijgen. Deze beweging heeft een gedeelte van de Geestelijkheid en het volk achter zich. De Troonpraetendent is Don Juan de Bourbon, die naar ik meen, in Zwitserland zit.

De kans is inderdaad groot, **dat het koningschap in Spanje hersteld zal worden.** Mogelijk is het zelfs, dat Franco een militaire dictatuur zal instellen als overgangstijdperk. Hierdoor zou bereikt worden, dat de sociale maatregelen, welke door de Falange ingesteld werden en zonder twijfel goed zijn voor het land, in stand gehouden kunnen worden.

Wat ik u nog moet zeggen — merkte de Heer X op — is dat de hogere Geestelijkheid in Spanje volkomen anti-nazie is. De Geestelijkheid is fel tegen de communisten, omdat men zich nog de verwoestingen, beeldenstormen en wreedheden van de burgeroorlog herinnert."

Gibraltar.

— Eisen de Spanjaarden nog, dat Gibraltar aan Spanje kome?

„De Spaanse eisen ten opzichte van Gibraltar zijn heel wat minder. Twee jaren geleden nam de Falange de kreet van de Duitsers over en onder inspiratie van de Duitsers werd toen een campagne op touw gezet, waarin ook nog eisen werden gesteld ten opzichte van Marokko en Algiers. Overal op de muren kon men toen een of andere slagzin zien staan. Dit is thans echter geluwd en het volk schijnt er weinig om te geven."

De Blauwe divisie.

— Hoe ziet het volk de strijd van Duitsland tegen Rusland?

„Ik geloof, dat men er niet zoveel om geeft. Over het algemeen ziet het onontwikkelde volk geen verband tussen Rusland en het communisme."

— En de Blauwe divisie dan, die naar Rusland ging?

„Och, het moeten zogenaamde „voluntarios" (vrijwilligers) voorstellen, maar het grootste deel wordt voor het fait accompli gesteld. Men wordt aangewezen om naar het Russisch front te vertrekken."

Curaçao.

Joods Oude Jaar.

„Ik zal ze stellen tot een lof in het land, waar zij beschaamd zijn geweest", zegt de God van Israël.

Vandaag is het het Oudejaarsfeest voor onze Joodse medeburgers. Wanneer de nieuwe dag aanvangt, hetwelk volgens Joods en Christelijk gebruik plaats vindt met het ondergaan der zon, dan zal vanavond het nieuwe jaar, volgens de Joodse tijdrekening 5703, een aanvang nemen. Om 18 uur wordt hedenavond in de Synagoge Mikvé Israël een Nieuwjaarsdienst gehouden: Rosj-Hasjana. In de Synagoge zullen de bazuin-klanken klinken, wanneer de sjofar geblazen wordt op de eerste Tisjrie 5703.

Ter gelegenheid aan deze Joodse jaarwisseling heeft de Redactie van het maandblad „Mikvé Israël" een speciaal nummer uitgegeven, waartoe Z.E. Gouverneur Doctor Petrus A. Kasteel een inleidend woord schreef. Verder wordt een terugblik geworpen op het voorbijgegane jaar 5702, een jaar van droefheid en vervolging voor de Jodenheid, waarin het Schriftwoord van Exodus 2:23 werkelijkheid werd: „toen steeg hun geschrei van de dwangarbeid tot God op". Maar — aldus G., die het schreef — „moge het geschrei van grijsaards en kinderen, dat tot de troon van den Allerhoogste opstijgt, Hem op de Jom Hazikaron, de Dag der Herinnering, het heilig Verbond doen gedenken, dat ontferming over Zijn volk en de verlossing der mensheid belooft."

Verder geeft Meester E. M. Elias in dit blad een artikel over Joods Palestina en de strijd der Geallieerden, Dingen en Daden (dit maal vooral over Suriname), Max Tak, Isidore Bloch, Dr. Ph. H. Hartz (over Joodse artsen en hoogleraren in Nederland), Korporaal Harold Cohen (de redacteur van het blaadje 'Force' van de Noordamerikaanse troepen alhier, Emilio Lopez Henriquez, Dominee Bura J. Stephens (veldprediker van de Noordamerikaanse troepen alhier), en enkele schrijvers uit het buitenland geven artikelen. Behalve de gewone rubrieken staat er in dit nummer ook de eerste aflevering van een populaire cursus in de Hebreeuwse taal.

Het nieuwjaarsnummer van „Mikvé Israël", welks omslag getekend werd door den Heer J. van Bergeyk, en welks illustratie berustte bij den Heer Norman Mendez Chumaceiro, is een mooi document geworden, dat ieder, die het wel meent met zijn landgenoten, met belangstelling zal lezen en bewaren. De druk werd verzorgd door N.V. Drukkerij de Stad, en de Heer David Capriles maakte de cliché's.

* * *

De Redactie van „Dagblad Amigoe di Curaçao" moge zich het voorrecht veroorloven allen Joodsen abonnees en lezers van haar blad bij deze jaarwisseling van harte de zegen toe te bidden van den Almachtigen God, wiens profeet getuigde:

„Vreest niet, o Sion, laat uwe handen niet slap worden. De Here, uw God, is in het midden van u, een Held, die verlossen zal...... Ziet, Ik zal te dien tijde al uwe verdrukkers verdoen; en Ik zal de hinkenden behoeden, en de uitgestotenen verzamelen; en Ik zal ze stellen tot een lof, en tot een naam in het ganse land, waar zij beschaamd zijn geweest."

ADORATIEFEEST.

Gisteren werd door de Eucharistische Vereniging op waarlijk schone wijze het jaarfeest gevierd. Om 7 uur werd aan het feestelijk versierde hoogaltaar van de pro-Cathedraal een H. Mis opgedragen, die door talloos velen werd medegevierd. De gehele dag door kwamen de trouwe vereersters van de H. Eucharistie bidden, zodat het Allerheiligste nimmer alleen was. Des avonds werd tijdens een innig devoot aanbiddingsuur het feest besloten.

MAISMEEL.

Gelijk uit een belangrijke advertentie in dit blad blijkt, zal het Hoofd van het Bureau voor Sociale en Economische Zaken aan winkeliers maïsmeel verkopen tegen een nader bekend te maken prijs. Teneinde voor een zo gelijkelijk mogelijke distributie zorg te dragen, zullen de winkeliers zich aan enkele bepalingen moeten onderwerpen. Inlichtingen hierover verschaft het Departement voor Sociale en Economische Zaken; telefoonnummer 1842.

DUURTEBIJSLAG.

Wij lezen in „La Union" onder de kop „Duurtetoeslag" het volgende interessante artikel:

„? ? ? ? ? ? ? ?

Welkom i necessario."

IS OOK UW BRIEF ERBIJ?

Boettcher, Bruno, Rodeweg 133; **Heiden,** Jacobus Henderikus, Rodeweg 133; **Liere,** G. van; **Overduin,** Frans **Voorhoeve,** B.; **Vredenbregt,** Fam., Brionweg 43 boven; **Wennink.........**

Af te halen formulieren op het Informatiebureau van het Rode Kruis, Pietermaai 22.

NEDERLAND.

LUITENANT-ADMIRAAL FURSTNER OVER ONZE MARINE.

Minister van Marine luitenant admiraal Johannes Theodorus Fürstner heeft in de Verenigde Staten voor de pers de volgende verklaring afgelegd:

De Nederlandse Koninklijke Marine opereert nog steeds tegen den vijand, zowel in Europese als Aziatische wateren, ondanks het verlies van het grootste deel van de vloot en van meer dan de helft van het marine-personeel.

Nederlandse vloot-eenheden opereren met de Britten in alle delen van de Indische Oceaan, onder MacArthur in Australische wateren, onder de Engelse kust en bij het convoyeren in de Atlantische Oceaan. De Nederlandse Koninklijke Marine vult haar materiële verliezen aan: torpedojagers en duikboten zijn betrokken van de Britten, duikbootjagers en marinevliegtuigen van de Verenigde Staten. Deze vliegtuigen opereren thans in Engeland en zij worden gebruikt in de militaire vliegschool te Jackson.

De Minister van Marine verklaarde verder, dat voor alle aanwinsten contant wordt betaald, behalve voor de duikbootjager „Queen Wilhelmina", die door President Roosevelt aan de Koningin is aangeboden als „leen en pacht" gift. Er is nu een Nederlands marine-instituut, een marine-academie in Engeland.

Luitenant-admiraal Fürstner eindigde met de woorden: „De Nederlandse marine behoort tot de wereld-vloten, die het ernstigst hebben te lijden gehad, doch wij zullen niet worden verhinderd in onze strijd om de vrijheid der zeeën te heroveren. Het Nederlandse volk is altijd een zeevarend volk geweest en door onze marine hopen wij onze voornaamste bijdrage te leveren aan de Verenigde Naties en aan de overwinning der democratie en der vrije volken der gehele wereld".

DE UITBUITING DER NAZIES.

Het Duitse blad „Bergwerkzeitung" (van 3 September) citeert een nieuw decreet, dat in de officiële „Reichsanzeiger (van 28 Augustus) is verschenen, een decreet betreffende de arbeid van arbeiders uit de door Duitsland tijdelijk bezette landen. Al deze arbeiders zullen aan een uitzonderlijk gestreng toezicht zijn onderworpen „welke is gebaseerd op het essentiële feit, dat zij in de eerste plaats moeten voldoen aan de eisen der Duitse oorlogsindustrie."

Zij hebben een drievoudige opdracht: **1)** te voldoen aan de eisen der Duitse militaire en burgerlijke bezettingsoverheden; **2)** het vervaardigen van oorlogstuig voor de Duitsers; **3)** arbeiden in de Duitse levensmiddelen- en landbouwindustrie.

Pas wanneer aan deze drie essentialia is voldaan, is het vergund andere taken te volvoeren. Den werkgevers is verboden deze arbeiders samen te brengen. Een maximale productie wordt van de arbeiders uit de bezette landen geëist. Indien het noodzakelijk wordt geacht, zullen zij ook op zon- en feestdagen moeten werken.

„Het decreet heeft de bedoeling — — zo schrijft de „Bergwerkzeitung" — het volledigst gebruik te maken van de arbeidsreserve der bezette landen."

ALLES ZAL HERSTELD WORDEN.

De Nederlandse Regering te Londen heeft via Radio Oranje het Nederlandse volk geïnstrueerd nauwkeurig aantekening te houden van alle gevallen van confisquatie en diefstal van Nederlands bezit door de Duitsers. Vooral van de nummers van aandelen en andere waardepapieren en documenten. Radio Oranje deelde mede, dat dit de Nederlandse Regering ertoe in staat zou stellen na de oorlog deze eigendommen aan de rechtmatige eigenaars te doen ter hand stellen en met de dieven af te rekenen.

Radio Oranje zeide nog, dat het leeuwendeel van deze algemene rooftocht via Duitse handelscommissarissen in Duitse handen geraakt en dat N.S.B.'ers zich aan de kleine beetjes te goed doen. Dit geschiedt op alle onoirbare manieren, die denkbaar zijn: door het „tijdelijk" sluiten van zaken, welker beheer dan in handen van een N.S.B.'er wordt gelegd, of door de arrestatie van directeuren in wier plaatsen dan ondergeschikte en dan natuurlijk N.S.B. leden van het personeel worden benoemd.

NEDERLANDSE MIJNENVEGER ONTVANGT EERBEWIJZEN VAN BRITS OORLOGSSCHIP.

Een kleine Nederlandse mijnenveger, op weg naar een Engelse haven na succesrijke arbeid, ontving een onverwacht en groot eerbewijs van een machtig Brits oorlogsschip: de bemanning van het oorlogsschip stond aan de railing opgesteld, waar het Nederlandse mijnenvegertje passeerde. Meestal wordt zulk eerbewijs voor biezondere gelegenheden bewaard. Aldus vertelt de Londense „Times".

ARUBA.

DE ONDERGRONDSE RIVIER.

Men is nog druk bezig met het boren op Aruba. Het werk werd de laatste dagen weer erg belemerd door het breken van de staaldraadkabel. Dinsdag had men een diepte van ongeveer 936 voet bereikt.

Men moet nog steeds boren door het harde drijfzand.

Belangrijke Japs-verliezen bij Salomonseilanden.

Slagschip en zware kruiser beschadigd.

97 JAPANSE VLIEGTUIGEN NEERGESCHOTEN.

De Wolga ten Zuiden van het Bastion bereikt?

AANVAL OP WEST-DUITSLAND.

Het Britse Ministerië van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: „In de afgelopen nacht heeft een machtige strijdmacht van onze bommenwerpers een hevige aanval gedaan op de industriële stad Düsseldorf en andere objecten in het Westen van Duitsland. Vliegtuigen van het Gevechtscommando voerden offensieve patrouillevluchten uit boven het door den vijand bezette gebied. Hierbij werd een vijandelijk vliegtuig vernield. 31 Onzer bommenwerpers worden vermist."

Düsseldorf ligt op 38 kilometer van Keulen aan de rechteroever van de Rijn en is een groot centrum van de metaal-industrie, machinerieën en chemische industrie (Londen, (AP) 11.9).

Alfred Wall seint uit Londen:

Een grote strijdmacht van honderden bommenwerpers der Royal Airforce wierp opnieuw een verschrikkelijke lading van bommen in Düsseldorf gedurende de afgelopen nacht en droeg bij aan de vernieling, welke reeds was aangericht in het belangrijke industriële centrum door 49 vroegere aanvallen. De Britten weigerden direct te zeggen hoeveel bommenwerpers aan de aanval deelnamen, doch klaarblijkelijk was dit aantal nog groter dan bij de laatste grote aanval op Düsseldorf op 31 Juli toen honderden vliegtuigen gebruikt werden (Londen, (AP) 11.9).

MOSKOU OVER DE LUCHTAANVALLEN.

Radio Moskou deelde mede, dat Sovjet-bommenwerpers in de afgelopen nacht [Woensdag—Donderdag] Berlijn, Budapest, Königsburg en andere steden in het Oosten van Duitsland hebben aangevallen. 38 Branden zouden in Budapest zijn uitgebroken, waarvan 20 grote.

8 Ontploffingen werden veroorzaakt. In Berlijn werden 12 branden en 4 ontploffingen waargenomen en in Königsberg 16 branden. Met uitzondering van 2 Sovjet-bommenwerpers zouden alle vliegtuigen naar hun bases zijn teruggekeerd (Moskou, (AP) 10.9).

EEN LANGDURIG LUCHTALARM.

Een bericht uit Budapest zeide, dat volgens het officiële Hongaarse nieuwsagentschap Budapest en Hongaars gebied gedurende drie uren en 53 minuten in de afgelopen nacht en hedenmorgen onder de aanval waren van „een machtig luchteskader".

Het agentschap zeide, dat 5 golven van aanvallende vliegtuigen de Noordelijke grens op verscheidene punten overstaken in de richting van Budapest en het omliggende gebied (Bern, (AP) 10.9).

GROTE OVERWINNING BIJ DE SALOMONSEILANDEN.

Clark Lee, die zich met de Noordamerikaanse Vloot nabij de Salomonseilanden bevindt, seint in een vertraagd telegram van 24 Augustus:

De Verenigde Staten hebben de grootste luchtoverwinning van de oorlog behaald tegen Japan. 96 Vijandelijke vliegtuigen werden neergeschoten in een uitgebreide slag, welke boven het eiland Guadalcanal en op zee boven een Noordamerikaanse strijdmacht werd gevoerd. 47 Vijandelijke vliegtuigen werden neergeschoten door vliegers van de marine, 21 door mariniers en leger-vliegers en de rest door afweerkanonnen. De Noordamerikaanse verliezen zijn: 8 vliegers vermist, waaronder 3 mariniers. De vijandelijke vliegtuigverliezen in de tweedaagse slag bij Midway werden geschat op 300 waarvan de meeste noodlandingen op het water maakten, doch die van heden omvatten het grootste aantal, dat ooit door Noordamerikaanse vliegtuigen werd neergeschoten. De vijand heeft thans meer dan 150 vliegtuigen verloren in de slag om de Salomonseilanden sedert 7 Augustus.

Zonder verlies van een enkelen vlieger heeft een kleine groep van Noordamerikaanse duikbommenwerpers en torpedo-vliegtuigen een reusachtig Japans slagschip beschadigd, alsmede een zware kruiser in een stoutmoedige aanval.

Terwijl de groep de vijandelijke vliegdekschepen opzocht, kwam men over een grote formatie van Japanse oorlogsschepen vlak voor het ondergaan van de zon. De duikbommenwerpers plaatsten een voltreffer op het slagschip, terwijl torpedovliegtuigen door een dicht afweervuur heendoken en de zware kruiser troffen. Een torpedo-aanval werd bij daglicht door Noordamerikaanse marine-vliegtuigen ondernomen tegen een grote formatie zonder vergezellende hevige aanvallen van duikbommenwerpers. (Met de Noordamerikaanse Vloot nabij de Salomonseilanden, (AP) 11.9).

CHURCHILLS REDE IN DE RUSSISCHE PERS.

De Russsische Pers sprak uitvoerig over de redevoering van Churchill voor het Britse Lagerhuis. Hierdoor werd voor de eerste maal te kennen gegeven, dat het Kremlin de Brits-Noordamerikaanse hulp en oorlogsinspanning had becritiseerd. Nochtans krijgt men de indruk, dat Churchill den Sovjet-Leider had overtuigd, dat niet slechts woorden, doch daden de sterkte van de bestaande banden zullen bewijzen. Men citeerde Churchill, waar deze zeide: „Ik geloof, dat ik erin geslaagd ben Stalin ervan te overtuigen dat wij goede en trouwe kameraden zijn in deze oorlog, maar dit zal door daden bewezen worden". De Sovjet-Pers drukte de gehele rede van Churchill af, doch plaatste daarbij geen commentaar, dusdoende de stilte handhavende, welke er sedert het bezoek geheerst heeft. Aan de rede van President Roosevelt wijdde men bijna twee kolommen, doch zijn verzekering, dat de Duitsers gedurende een nieuwe winter in Rusland zullen hebben te strijden en dat de Sovjets met de hulp der Geallieerden mogelijk de nazies zouden kunnen terugduwen uit de bezette gebieden, kregen noch plaats noch commentaar. De verzekering van den President veroorzaakten klaarblijkelijk geen opwinding bij de gewone Russen, die allen zeiden, dat Churchills referte naar daden en geen woorden het belangrijkste nieuws van de dag was (Moskou, (AP) 10.9).

HITLER EIST VEROVERING STALINGRAD.

Henry Cassidy seint uit Moskou:

Het legerorgaan „Rode Ster" zeide, dat volgens veroverde documenten Hitler de ogenblikkelijke bezetting van Stalingrad heeft geëist tegen elke prijs. Het aantal manschappen, machines en vliegtuigen, dat nu wordt gebruikt, is dan ook groter dan in elke vroegere slag van de oorlog, doch de sterkte aan de Wolga „blijft ontoegankelijk voor den vijand". Terwijl de Duitsers stoten tegen de muren van Stalingrad, heeft het Rode leger zich schrap gezet voor de belegering van de stad onder de opdracht niet terug te trekken en liever onder te gaan dan den vijand binnen het bastion aan de Wolga te laten.

In een onvergelijkelijke slag, waaraan meer mannen en machines deelnemen dan in enige andere enorme worsteling van deze oorlog, heeft het moderne Rode leger zijn defensies gebaseerd op twee orders, die in de burgeroorlog in dezelfde stad door Stalin in 1918 gegeven werden: 1. Niet terugtrekken. 2. Dood aan de verraders.

De Russische posities te Novorossisk zou ook ernstig zijn nadat de vijand de basis aan de Zwarte Zee binnendrong. De Duiters sloegen zich op Woensdag een weg door de Noordwestelijke buitenwijken van Novorossisk.

De Russen deden een scherpe tegenaanval en doodden 1050 man. Gisteren arriveerden nazie-versterkingen en thans wordt in de straten van de stad gevochten (Moskou, (AP) 11.9).

DE WOLGA BEREIKT?

Het Duitse Hoofdcommando deelde mede, dat de nazie-troepen de gefortificeerde Russische posities ten Zuiden van Stalingrad doorbroken hebben en de rivier Wolga ten Zuiden van de omstreden stad na bittere gevechten hebben bereikt. „De vijandelijke aanvallen om de situatie te verlichten zijn verijdeld", beweerde het Hoofdcommando. Tevoren werd gemeld, dat de Duitse strijdkrachten de Wolga ten Noorden van Stalingrad hadden bereikt. Alzo zou thans een halve cirkel van staal rond de stad getrokken zijn (Berlijn, (AP) 11.9).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

Het Sovjet-communiqué luidt als volgt: „In de nacht van 10 September bestreden onze troepen den vijand ten Zuiden en Zuid-Westen van Stalingrad, alsmede in de sectoren van Mozdok. Er hadden straatgevechten plaats in Novorossisk. In de andere sectoren van het front hebben er geen belangrijke veranderingen plaats gehad."

Een aanvulling bij het communiqué deelde mede: „Ten Westen van Stalingrad waren onze troepen in een hevige strijd betrokken tegen de aanvallende tanks en infanterie van den vijand. Een Sovjet infanterie-afdeling sloeg drie Duitse aanvallen af, vernietigde 6 tanks en vaagde 2 vijandelijke compagnieën infanterie weg. In een andere sector hadden er gevechten plaats tegen vijandelijke manschappen, die bewapend waren met automatische geweren en die in onze stellingen waren doorgedrongen. Bij deze gelegenheid werden den 100 Duitse soldaten onschadelijk gemaakt.

Ten Zuid-Westen van Stalingrad heeft de vijand in een sector onze stellingen aangevallen met een grote strijdmacht van tanks en infanterie. Onze troepen ondernamen verschillende tegenaanvallen, waarbij den vijand zware verliezen werden toegebracht. Wij vernietigden 11 tanks, vijf lorries, die met troepen geladen waren, 9 antitankkanonnen en doodden ongeveer 400 Duitsers. In een andere sector was een Russische afdeling na een grimmige strijd gedwongen zich uit een bevolkte plaats terug te trekken. In Novorossisk zijn de hevige straatgevechten nog aan de gang. Ten koste van hevige verliezen gelukte het den Duitsers onze troepen, die verschillende straten bezetten, tot de terugtrekking te dwingen. In een sector vaagden de Russische mariniers een Roemeense compagnie weg en deden drie Duitse tanks in de lucht vliegen. Ergens anders zetten onze schutters twee vijandelijke tanks en een gepantserde wagen in brand.

In een sector aan het Westelijk front slaagden onze troepen erin de vijandelijke mijnenvelden over te komen en door te breken in de buitenwijken van een grote bewoonde plaats. Wij maakten een Duitse tank buit, alsmede een grote hoeveelheid munitie. De Russische artillerie, die de weg schoonveegde voor de infanterie, vernietigde 25 vijandelijke blokhuizen, 9 uitgravingen, terwijl zij tevens het zwijgen oplegde aan drie artillerie-batterijen en 4 mortierenbatterijen" (Moskou, (AP) 11.9).

HET DUITSE COMMUNIQUÉ.

Het communiqué van het Duitse Hoofdcommando luidt als volgt: „Ten Zuid-Oosten van Novorossisk werden door de Duitse troepen nog meer hoogten veroverd in een terrein, dat versterkt was met betonnen verdedigingswerken en zware artillerie. Ter hoogte van de Zwarte Zeekust bracht men drie Russische transportschepen tot zinken. Een afdeling van een Duitse tank-divisie sloeg den vijand terug en brak door de vijandelijke artilleriestellingen heen en vernietigde de batterijen. Tezamen met de Duitse luchtmacht veroverde men in de versterkte gebieden bij Stalingrad nog meer gefortificeerde en grimmig verdedigde objecten. Bij het tegenslaan van de krachtige Russische aanvallen teneinde de druk op de Sovjet-posities te verlichten, vernielden wij 59 vijandelijke tanks. Duitse bommenwerpers hebben de havenwerken en opslagplaatsen te Astrakan aangevallen. In de sector van Rzhev heeft de vijand zijn aanvallen hervat met machtige infanterie- en tankstrijdkrachten. Deze aanvallen werden met de steun van de Duitse luchtmacht afgeslagen. Bij deze operaties werden 77 vijandelijke tanks vernield. Ten Zuiden van het Ladogameer en aan het Leningradfront werden herhaalde vijandelijke aanvallen verijdeld.

Tijdens de vruchteloze pogingen van den vijand om een oversteek te forceren over de rivier de Neva, werden 36 vijandelijke boten vernield. In de afgelopen nacht ondernamen Russische vliegtuigen verkenningsvluchten boven het Oostelijke deel van Duitsland. De Sovjets verloren gisteren 128 vliegtuigen. Bovendien werd een ballon door gevechtsvliegers neergeschoten. Van deze operaties zijn 8 Duitse vliegtuigen niet teruggekeerd. In de namiddag en in de avond van 9 September vlogen afzonderlijke Britse vliegtuigen boven West-Duitsland. Men richtte geringe schade aan door het afwerpen van zware bommen. In het Nauw van Calais werden twee Britse vliegtuigen door Duitse patrouille-boten neergeschoten" (Berlijn, (AP) 10.9).

WILLKIE PRAAT MET TURKSEN MINISTER.

Na-oorlogse plannen.

Willkie zeide na gisteren conferenties gehouden te hebben, dat hij den Turksen Minister van Buitenlandse Zaken, Numan Menemenioglu, heeft ingelicht omtrent het Noordamerikaanse program voor het behalen van de overwinning en het Geallieerde plan voor een na-oorlogse vrede. Hij zeide, dat hij en de Minister van Buitenlandse Zaken de Turkse en Noordamerikaanse betrekkingen besprakken. Hij beschreef die als van het hoogste peil. Hij zeide, dat de Turkse betrekkingen met andere Geallieerde Landen — Rusland inbegrepen — besproken hebben (Ankara, (AP) 11.9).

LUCHTALARM IN CLERMONT FERRAND.

De Parijse radio deelde mede, dat gisteravond het luchtalarm in Clermont Ferrand gegeven werd en het afweervuur in actie ging, toen niet-geïdentificeerde vliegtuigen over de stad vlogen (Londen, (AP) 11.9).

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Vichy:** Gemeld wordt, dat de Briten Majunga en Morondava genomen hebben. Britse gemechaniseerde colonnes rukken over land naar Tananarive, de hoofdstad van Madagascar, op. Een andere colonne slaat zich een weg in de richting van Antsirane. De invaderende gemotoriseerde colonnes maken voortgang door de bergen langs de Ikopa vallei in de richting van Tananarive en langs de rivier Mahajili naar Antsirane. Vichy-Franse bronnen schatten de Britse strijdkrachten, welke Madagascar invaderen, op 2 divisies. Zelf beweerden zij slechts 1500 man op het eiland over te hebben, waarvan de grote meerderheid bestaat uit inlandse troepen.

— **Londen:** Britse berichten uit Stockholm delen mede, dat Jozef Terboven, de nazie-commissaris voor Noorwegen, een besluit heeft uitgevaardigd, dat Noorwegen de schade moet betalen voor de Duitse bezittingen, die daar werden vernield gedurende de oorlog en de bezetting.

— **Cairo:** Het Geallieerde communiqué deelt mede, dat de patrouile-activiteiten in de nacht van 9 op 10 September voortduurden. Gisteren was de artillerie actief in de Zuidelijke sector.

Britse torpedo-vliegtuigen plaatsten een voltreffer op een vijandelijk koopvaardijschip. Een hevige ontploffing volgde en toen het schip het laatst gezien werd, stond het in brand. Bij Derna werd ook schip waargenomen, dat klaarblijkelijk in zinkende toestand verkeerde.

— **Moskou:** „Rode Ster" meldde, dat de Duitsers gisteren een offensief geopend in de Voronesj-sector in een poging de wig af te breken, die het Rode leger daar in hun linies gedreven heeft. De vijand boekte echter geen ogenblikkelijk succes. Aan het Oostelijk einde van het Caucasus front hebben de Russen het initiatief genomen in de Mozdok-sector en pogen zij de Duitse strijdmacht op te ruimen, welke de rivier Terek naar de Zuidelijke oever overstak. „Izvestia" zeide, dat een afdeling van het Rode leger drie tegenaanvallen deed en den vijand dwong zich in Noordelijke richting terug te trekken met achterlating van 800 doden.

— **Londen:** Het DNB deelde mede, dat drie mannen gisteren een rechtzaal te Nantes binnenstormden gedurende de berechtiging van een Fransman. De presiderende rechter werd geschoten en twee toeschouwers werden gewond. De mannen ontsnapten met den beklaagde. De beschuldigingen tegen den beklaagde werden niet genoemd.

Kerkberichten.

Week van 13 Sept. t.m. 19 September.
In de ritus der Dominicanen:
Veertiende Zondag na het Octaaf van de H. Drievuldigheid.
Ma.: Kruisverheffing.
Di.: Zeven Smarten van de H. Maagd.
Do.: Stigmatisatie van den H. Franciscus.
De Gelovigen worden dringend verzocht om zoveel mogelijk 's morgens na de H. Mis of 's middags vóór zonsondergang te komen biechten.

KATHEDRALE ST. ANNA-KERK, Otrabanda.
Pastoor: M.J. v.d. Elsen O.P., tel. 1507

Zondag:
6.— H. Mis.
7.30.— Kindermis.
9.— Hoogmis (N.)
17.30 Lof.

Weekdagen:
6.— en 6.30 H. Mis.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis voor de vrede.
Biechten: 's morgens na H. Mis, op verzoek en na 16 uur, maar vóór donker.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai
Pastoor: C. v.d. Looy, O.P. tel. 2170. **spreekuren: 8 uur en 19.45 uur.**

Zondag:
5.30 H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis (P.)
17.— Lof.

Weekdagen:
5.30 H. Mis (beh. Za.)
6.— en 6.30 H. Mis
Di.: 7.— Congregatie voor de meisjes
Vr. 6.— Gezongen H. Mis voor de vrede.
Biechten: na Rozenhoedje. Zaterdag na 16 uur.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.
Pastoor: Th. Exler, O.P., tel. 2413.

Zondag:
5.30 H. Mis.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis.
9.— Hoogmis (P.)
17.— Toediening van het H. Vormsel.

Weekdagen:
6.— en 6.30 H. Mis.
Di.: 6.30 Gezongen H. Mis.
Do.: 7.— Congregatie voor de meisjes.
17 — 18 Aanbidding voor de leden van de Eucharistische Bond (P).
Vr. 6.— Gezongen H. Mis voor de vrede.
Biechten: na Rozenhoedje, Zaterdag de gehele dag.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.
Pastoor P. Elie O.P. geen telef. spreekuur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en weekdagen.

Zondag:
5.30 H. Mis (P.)
7.30 Kindermis.
8.30 Hoogmis (N. en Eng.)
17.— Lof.
Weekdagen: 6.30 en 7— H. Mis.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis voor de vrede.
Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART, Janwhe.
Pastoor A. C. de Valk O.P., geen telef., spreekuur: 7 — 9 uur

Zondag:
5.30 H. Mis
8.30 Hoogmis
17.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis.
Wo.: 6.30 H. Mis, waarna Meisjescongregatie.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis voor de vrede.
Biechten: elke dag na H. Mis. **Za.** van 16 tot 18 uur.
Bovendien iedere dag na de H. Mis d.i. om 7 uur.

H. THERESIA-KERK, Wishi.
Waarnemend Pastoor C.Lamers O.P., geen telefoon,
spreekuur: 7 — 8.15 beh. Zondag.

Zondag:
6.— H. Mis (P); 8.30 Hoogmis;
17.— Lof.
Weekd.: 6.30 H. Mis (behalve Zat.).
Za.: 7.— Kindermis.
Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur: Zat. van 16 — 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GEST.
Zo.: 7.— H. Mis: 16.— Lof.
Weekd.: 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof
Do.: 17.15 — 18.15 Aanbidding voor de vrede (N).

KERK H. FRANCISCUS VAN ASSISIË, Oranjestad — Aruba.
Pastoor Th. Bartel O.P., tel. 34; spreekuren: alle weekdagen van 7.15—8.15 uur, alsmede om 10 uur en om 18.30 behalve 's Zaterdags.

Zondag.
6.— H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.45 Hoogmis.
17.30 Lof.
Iedere avond om 17.30 uur Rozenhoedje voor de vrede.

FILM

„Reap the wild wind" (Cinelandia) werd, zoals wij dat bij „grote" films reeds gewend zijn, sedert enige tijd bij het publiek ingeleid. Door „pakkende" reclamebiljetten-advertenties, propaganda; door een zonder nadere aanduiding op Willemstad nederdalende lawine van gratis Cine-Mundials, waarin wij slechts één photographie uit deze film konden ontdekken, zodat een en ander wel een andere reden of oorzaak zal hebben gehad; ten slotte door niemand minder dan Cecil B. de Mille, den maker van deze film, zèlf en wel door middel van de karakteristieke Curaçaose „uitvinding", de „trailer".

En onwillekeurig vraagt men zich af, of de hieraan bestede stortvloed van geld, materiaal en woorden vooral in deze oorlogstijd niet beter te gebruiken en wel nodig ware. Immers slechts een eenvoudige aankondiging omtrent een werk van een man als De Mille spreekt voor zichzelf. Van iemand als hij, die bij het vervaardigen van een filmwerk alles tot in de kleinste bijzonderheden controleert en „naslaat" in zijn voortreffelijke bibliotheek in het souterrain van zijn woning, kan men nu werkelijk eens gèèn Hollywooddraak, doch iets goeds verwachten. Te meer, wanneer zulk een werk zich baadt in een weelde van lijn en kleur, zó, als hier het geval is, hetgeen ons in gedachten terug leidt naar de tijd en het land der sprookjes en ons juist **daardoor** voor een korte wijle dit hedendaagse sinistere tranendal doet vergeten. En dit laatste nu is o.i. de beste eigenschap, welke deze film bevat, al behoort men tegelijkertijd groot respect te hebben voor de hier geboden technische praestaties.

Noch qua inhoud van het wel zeer kleurige, doch allesbehalve fleurige en van sensatie gespeende gegeven, noch qua spel ware het o.i. verantwoord een dergelijke ophef over dit filmwerk te maken. Doch wèl zou men hier en daar zeer gaarne op een knopje in de armleuning van uw bioscoopfauteuil drukken, opdat een der vele schilderijachtige scènes zoude kunnen worden vastgehouden, langer kon worden bekeken. Want te snel en in een grote vloed gaat zó veel schoons ons voorbij, dat onze ogen en hersenen, dat alles niet kunnen verwerken, vasthouden en „vatten". Dit is jammer en tevens eens en ander soort van beoordeling, waarmede wij ditmaal wilden volstaan.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN: Vr., 11Sept.
Telegram Afdeling: Hr. Nukoop, tel. 832, Negropont 75A.
Shipping & Supplies: Hr. Meinster, tel. 304, L. de Colignylaan 20.
Scheepvaart Afdeling: Hr. De Troye, tel. 724, Emmastad 133A.
Dok Afdeling: Hr. De Klerk, tel. 431

Sportclub „Asiento": Zwemmen: In verband met het feit, dat onze zwemmeester, de Heer Lieshout, enige weken met verlof is, zal het toezicht gedurende de Zaterdagmiddagen te Piscaderabaai door de zwemcommissie geregeld worden. De bus zal dan ook van Zaterdag af as. weer op de normale tijd tijd (14.30 uur) vertrekken naar Piscaderabaai.

Teneinde misverstand te voorkomen wordt er nog op gewezen, dat de bus voor de jongelui, die Zaterdagmiddag meedoen aan de wandelmars om 14 uur vertrekt.

Tennis: De finale van de heren enkel kampioenschap, tussen de heren A. de Wolf en C. Schnepper, die oorspronkelijk was vastgesteld voor Zondagmiddag, zal op Zaterdag 12 September plaats vinden. Umpire Heer Koster, Baan I, aanvang 16.15 uur.

Voetballen: As. Vrijdag een vriendschappelijke wedstrijd Asiento 2 — — L.O.N.A. Terrein Rio Canario. Aanvang 17.00 uur.

Prot. Gem. Emmastad: Kerkdiensten, Zondag 13 September 1942: 9.30 uur (Jeugddienst) en 17.00 uur Catechismus predicatie. Voorganger: Ds. Th. Steenstra.

SPORT - RUBRI[EK]

Officiële Mededelingen
van
„De Curaçaose Voetbalbond"

ELFTALOPGAVEN OVER DE MAAND SEPTEMBER 1[942]

Arsenal: ????????
Atlanta: ????????
Independiente 1: V. O. Agnes, J. M. Daal, P. A. da Costa Gomez, E. Quirindongo, G. E. Rosario, E. A. Pietersz, C. P. Osepa, L. A. Lei, J. Brion, J. M. Hudson, C. Varsovia.
Independiente 2: B. Leito, M. Meulens, V. Kuwas, M. Laker, J. M. Pardo, V. Alvarez, J. v. Aanholt, H. Rosario, Ed. Vos, V. Hernandez, N. Meulens.
Jong Curaçao: ????????
Jong Holland: ????????
Scherpenheuvel 1: Th. Ne[...] Rosario, E. Nahr, F. Everts, A[...] O. Nahr, W. Simmons, O. F[...] L. Kielsen, B. Isenia, J. Paulina[...]
Scherpenheuvel 2: A. Felix[...] duro, J. P. Coffie, J. Angela, H[...] C. Simon, M. Bislip, Ed. Rosa[rio] Felipa, F. Lopez, E. Schmidt.
Transvaal: Ongewijzigd.
Volharding: ????????

De verenigingen „Arsenal", „Atlanta", „Jong Curaçao", „Jong H[olland]" en „Volharding" zijn beboet met ƒ 2.50 ingevolge Artikel 8 lid 5 R.C[...]
INSCHRIJVINGEN: Independiente F. Mogen, A. Evertsz, C. He[...] A. Veeris.

Het BEST[UUR]

Ons Hoekje.

Dit zullen de Dames lezen.

EEN KINDERPROGRAMMA VOOR DE NIEUWE WERELD.

Onder bovenstaande titel vinden wij in de New York Times van 2 Mei j.l. het volgende artikel van de hand van Katharine F. Lenroot, Chef van het Kinderbureau van het Departement van Arbeid der Verenigde Staten, naar aanleiding van het toen in Washington gehouden Pan-Amerikaanse Kindercongres:

„Een tweevoudige taak, om de oorlogswerkelijkheden onder ogen te zien, wacht het 8ste Pan-Amerikaanse Kindercongres, nu hier (in Washington) bij elkaar. Zij omvat de veiligheid der kinderen over geheel het Westelijke Halfrond gedurende de oorlogsperiode en hun wel **blijven** varen in het tijdperk van grondige aanpassing, dat naar alle waarschijnlijkheid de tegenwoordige oorlog zal volgen.

De grootste les, die wij leren van het hedendaagse conflict is, dat gezamenlijke voorbereiding en actie noodzakelijk zijn. Op het eerste gezicht zou het kunnen schijnen, dat in problemen als: de bescherming van de burgerbevolking tegen vijandelijke aanvallen en de evacuatie en zorg voor opneming der kinderen, voorzien kon worden, zonder de nationale grenzen te overschrijden. Toch kan het best zijn, dat bij een evacuatie van kinderen uit bestookte gebieden, sommige landen en eilanden uit en rond de Caraïbische Zee grote moeilijkheden zouden ondervinden, om een veilig toevluchtsoord te verschaffen. Het is zeer wel mogelijk, dat wederzijdse overeenkomsten tussen de meer en minder blootgestelde landen nodig zouden zijn, indien het conflict zich met grote hevigheid naar het Westelijke Halfrond zou uitbreiden.

De plannen voor het Kindercongres waren reeds klaar vóór Pearl Harbor. Na de deelneming der Verenigde Staten en enkele andere Amerikaanse Republieken in het wereldconflict, overlegde het Comité van Organisatie met personen en organisaties door geheel Amerika, voor advies, om de agenda te herzien in het licht der oorlogsomstandigheden en haar gevolgen voor de kinderen. Er bestond een zeer algemeen gevoelen, dat men een grondige bespreking zou moeten voeren over de te volgen werkwijzen en de problemen, die zich voordoen bij de bescherming van Moeders en kinderen in gevaarlijke zones en dat het nu nog belangrijker is dan in vredestijd, om voort te gaan met plannen voor Inter-Amerikaanse samenwerking ter beveiliging der kinderen.

Gelukkig beschikken wij over de middelen, niet enkel voor het bespreken, maar ook voor het afwerken van zulke zaken. De Amerikaanse Internationale Instelling voor de Bescherming der Kinderen, met haar zetel in Montevideo, ingesteld als een resultaat van de werkzaamheden der Kindercongressen, dient alle Amerikaanse Republieken door studies, advies en rapporten, zoals het Kinderbureau van het Departement van Arbeid der Verenigde Staten ons eigen volk dient. De directeur en de secretaris van deze Instelling zijn in Washington als leden van het 8ste Pan-Amerikaanse Kindercongres en zullen een belangrijke rol hebben in zijn besprekingen.

In 13 Pan-Amerikaanse Republieken is er bovendien een Welvaarts Bureau of Raad voor Moeders en Kinderen, welker werkzaamheden o.a. omvatten het maken van een plan op nationale schaal, door de staat te bekostigen. Deze bureaux, evenals de Instelling, zijn grotendeels het resultaat van advies en van vorige congressen. Zij vormen kanalen, waardoor advies en van het congres of de Instelling in actie kunnen worden omgezet in de verschillende landen.

Ik geloof, dat het Pan-Amerikaanse Kindercongres, dat nu bij elkaar is, zal moeten overwegen, hoe de Instelling beter uitgerust kan worden, om te werken aan de bescherming der kinderen van dit halfrond in oorlogstijd en in de na-oorlogse periode, en hoe haar werk nauwer kan samengaan met het werk van andere Inter-Amerikaanse werkgroepen en conferenties, speciaal de Pan-Amerikaanse Unie en de Internationale Conferenties van Amerikaanse Staten.

Voeding zal onder de voornaamste onderwerpen vallen, die door het Congres worden bezien. De taak om allen kinderen in de Pan-Amerikaanse republieken het benodigde voedsel te verzekeren, veronderstelt een grootse maatregel van internationale samenwerking. In een bepaald land kan een voedseltekort ontstaan, hetwelk een naburig land kan verhelpen, veronderstelt althans dat er een opzet voor dit soort samenwerking bestaat. Zorg voor kindervoeding treedt overal aan de dag, zowel in Latijns-Amerikaanse landen als in ons eigen land.

Schoolvoeding, goedkope restaurants en andere wijzen van voedselverstrekking zijn zeer verspreid in veel Amerikaanse landen. Dit moet gesteund worden door **maatregelen, om de koopkracht der gezinnen te verhogen, zodat zij voedzaam eten kunnen kopen door volksopvoeding, wat betreft voedsel-gewoonten** (vet gedrukt door de Redactrice van „Dagblad Amigoe di Curaçao") en door een algemene toepassing der beginselen van verscheidenheid in het bebouwen van de grond. De Amerikaanse Internationale Instelling voor de Bescherming der Kinderen verkeert in een strategische positie, om Inter-Amerikaanse voedings-studies en diensten te stimuleren.

Met zulk een achtergrond moet het gemakkelijk zijn voor het Congres om plannen te maken voor samenwerking tussen de volken, die bezorgd zijn, om in hun oorlogstekorten te voorzien.

Behalve deze biezondere onderwerpen is er de algemene vraag, hoe ver wij kunnen gaan in oorlogstijd met het behouden en versterken van de hulpdiensten, die noodzakelijk zijn ter voorkoming van een ontwrichting der gezinnen en ter verzekering van bescherming der gezondheid en medische zorg, onderwijs-mogelijkheden en hulp aan hen die gesteund moeten worden. Het Congres zal de vooruitgang, die op dit gebied gemaakt is, sedert het vorige congres bij elkaar was in Mexico in 1935, overwegen en zal waarschijnlijk adviezen geven voor een verdere samenwerking tussen de Republieken. Het zal nodig zijn, om problemen te bespreken, die het gevolg zijn van de afwezigheid van den vader, die in militaire dienst is of in oorlogswerk; van het dienst nemen van de moeder in oorlogsindustrieën; van een tekort aan dokters, verpleegsters en school-faciliteiten; van een verschuiving der bevolking naar gelang de behoeften der oorlogsindustrieën.

Het einde van de oorlog, het doet er niet toe, hoe groot de overwinning moge zijn, zal in de Amerikaanse landen niet het einde aangeven van de problemen aangaande het welzijn der kinderen. In de overgangsperiode de onmiddellijk na het conflict, zijn er waarschijnlijk problemen van werkloosheid, daar de oorlogsindustrieën verbouwd moeten worden voor de productie van de behoeftebevrediging der mensen in vredestijd. Ter vermijding van omstandigheden, die een groot lijden van de kinderen met zich mede brengen, zullen er methodes moeten worden uitgedacht om de economische schok op te vangen.

Er zal ook een vreselijke psychische inzinking zijn na de oorlog, die vooral de jeugd zal aangrijpen. Gedurende de oorlog hebben de jonge mensen de aanmoedigende wetenschap, dat hun moeiten belangrijk zijn en dat er vraag naar is. Als deze stimulerende vraag naar hun krachten weggenomen is, vallen zij mogelijk weer terug in het overdreven tempo van een tweede „bakvis-tijd", tenzij er nieuwe drijfveren voor hun activiteiten gevonden kunnen worden.

In de na-oorlogse periode zal het noodzakelijk zijn vele problemen voor het welzijn der kinderen, die over een langer tijdsverloop afgewikkeld moeten worden onder ogen te zien, problemen, die nog steeds niet zijn opgelost. In de Verenigde Staten zowel als elders op dit halfrond, bestaan nog steeds deze problemen, ondanks een buitengewone vooruitgang en de successen van de laatste jaren. Nergens ter wereld vinden wij een hogere standaard voor de jeugdige arbeidskrachten, die bij de industrie werkzaam zijn, dan in de Amerikaanse landen. Maar als men het kind beschouwt, dat bij de machinale landbouw helpt, dan is het aanbeeld somberder.

Wij kunnen niet pochen, dat wij kinderarbeid hebben afgeschaft, zolang kleine kinderen medewerken aan het verbouwen en oogsten der gewassen en in gezondheid en onderwijs verwaarloosd worden.

In deze na-oorlogse wereld, waarvoor wij vechten, behoeven er geen hongerige, dakloze of verwaarloosde kinderen zonder hulp te blijven, geen kinderen beroofd van toezicht op de gezondheid, medische zorg en gelegenheid om naar school te gaan, zonder de lasten van kinderarbeid te moeten dragen. Wij zullen de bronnen hebben, om deze dingen waar te maken. De werkelijke vraag: Zullen wij de verbeelding en de wil hebben, die nodig zijn om zulk een resultaat te bereiken? Dit is de hoofdtaak van de Kindercongressen en de permanente internationale werkgroepen, om onder de Amerikaanse mensen de wil op te wekken en de vastbeslotenheid om de droom te verwerkelijken, van wat de jeugd van ieder ras, geloof en volk zou moeten betekenen. Technische moeilijkheden kunnen met gemak opgelost worden, als de menselijke geest maar tot spoed aangezet kan worden en zijn doel kan worden verzekerd. Het Pan-Amerikaanse Kindercongres kan dit versnellings-proces vooruithelpen.

Sociale veranderingen gaan langzaam, maar soms verhaast de geweldige behoefte aan onmiddellijke actie de voortgang. Aan het einde van deze oorlog zal het nodig zijn héél veel, erg vlug te doen. Als wij op het Westelijk Halfrond klaar staan om het nodige te doen, als wij een plan van actie hebben, dan kunnen wij een grote overwinning voor de kinderen bereiken. Tenzij wij onze gelegenheid van de oorlog aangrijpen, zullen de noden der kinderen misschien moeten wachten op de langzame voortgang der ja[ren].

Het 8e Pan-Amerikaanse Kind[ercon]gres moet daarom niet uitee[ngaan] precies als ieder ander congr[es] duidelijk hebben zijn afgevaa[rdigden] dit feit erkend, dat zij iedere s[...] als zou de oorlog hun kom[...] Washington in de weg staan, [...] afwierpen. Zij zijn hierheen g[...] van verre delen van het halfr[ond] te overwegen, welke plannen [er ge]maakt moeten worden en wa[t er ge]daan moet worden, **hier en nu**, [om de] kinderen veilig te stellen in oor[logs]tijd en om hun veiligheid te behou[den] te behoeden in de na-oorlogse [...] Damesrubriek 3.

Wij vragen ons af, of Ned[erland] dat, als wij dat zo mogen uitd[rukken] met twee handen, Suriname e[n Cura]çao, op het Westelijke Halfrond [ge]legen, met die twee, nog geheel [...] handen naar deze gelegenheid [...] gegrepen, om den kinderen [...] „Amerikaanse" gebiedsdelen [...] groot mogelijk veiligheid en w[elvaart] voor nu en straks, deelachtig [te maken].

HET AMIGOE-RECEPT VAN [DE] WEEK.

Gestoofde oesters ([...] **stobá).**

Men fruit in een pan te[...] klein gesneden tomaat, 2 partjes [...] look fijn gesneden, een halve S[...] peper gesnipperd en een gesn[...] grote ui, in 4 eetlepels slaolie g[...] de ongeveer 15 minuten. De ui m[oet] bruin worden.

Men neemt een blikje oester[s, gie]t het vocht door een trechter met w[...] een kommetje en doet de oesters [...] vergiet, waarna zij met een [...] kend water worden overgo[ten ...] doet men het gezeefde vocht bi[j de] fruite kruiden en eventueel iets [...] (naar smaak). Hieraan voegt [men] hele geschilde aardappels toe [en] laten koken tot de aardappels ga[ar zijn]. Vervolgens de oesters [...] eventueel nog iets water (als [...] zout is, echter niet te veel) [en] minuten door laten pruttelen. [...] naar smaak.